

UNIWERSYTET RZESZOWSKI
WYDZIAŁ NAUK ŚCISŁYCH I TECHNICZNYCH
ul Pigońia 1, 35-310 Rzeszów, tel. +48 17 851 85 39

RAPORT BADANIA

Właściwości akustyczne materiału w postaci granulatu

Cel badania: Badanie współczynnika pochłaniania dźwięku dla materiałów w postaci granulatu

<i>Zleceniodawca:</i>	Biuro Inżynierskie „VIBA” - Andrzej Leśniak ul. Mickiewicza 53/13, 37-300 Leżajsk
<i>Nr zlecenia:</i>	ZZ/OOO1/2025
<i>Data zlecenia:</i>	07.04.2025
<i>Materiał do badań:</i>	korek ekspandowany średnica $\phi \sim 2 - 5$ [mm]
<i>Ilość próbek:</i>	12 próbek pomiarowych
<i>Kierownik tematu:</i>	Prof. dr hab. inż. Lucyna Leniowska
<i>Wykonawcy:</i>	mgr inż. Patrycja Świrk
<i>Liczba stron raportu:</i>	11

Rzeszów, kwiecień 2025

1. Podstawy prawne

Badania przeprowadzono na zlecenie Biura Inżynierskiego „VIBA” – Andrzej Leśniak na podstawie listu intencyjnego o rozpoczęciu współpracy z dnia 1 czerwca 2018 r. pomiędzy Biurem Inżynierskim „VIBA” – Andrzej Leśniak, ul. Mickiewicza 53/13, 37-500 Leżajsk, reprezentowanym przez Andrzeja Leśniak, a Wydziałem Matematyczno – Przyrodniczym Uniwersytetu Rzeszowskiego, ul. Pigonia 1, 35-959 Rzeszów.

Badania przeprowadzono w Laboratorium Modelowania Zjawisk Akustycznych w Wydziale Nauk Ścisłych i Technicznych Uniwersytetu Rzeszowskiego.

Zakres badań obejmował wyznaczenie współczynnika pochłaniania dźwięku materiałów dostarczonych przez Zleceniodawcę. Podstawą do przeprowadzenia badań stanowi:

- a) System, który wykonuje pomiary zgodne ze standardami: PN-EN ISO 10534-2:2003, „Akustyka. Określanie współczynnika pochłaniania dźwięku i impedancji akustycznej w rurach impedancyjnych. Część 2: Metoda funkcji przejścia”,
- b) ASTM E-1050, ASTM E-2611 (TL),
- c) Instrukcja do stanowiska rury impedancyjnej firmy Siemens – Measuring Sound Absorption with an Impedance Tube

2. Merytoryka badań akustycznych

Pomiary przeprowadzono na stanowisku badawczym z wykorzystaniem rury impedancyjnej firmy Siemens typ Mecanum Inc. Specyfikacja stanowiska laboratoryjnego opierała się na rurze impedancyjnej z sekcjami, analizatorze Siemens LMS SCADAS Mobile, wzmacniaczu, komputera z oprogramowaniem Simcenter Testlab oraz mikrofonów pomiarowych PCB typu 378A14 1/4”.

Zakres pomiarowy współczynnika pochłaniania dźwięku jest określony w zależności od odpowiedniego rozmieszczenia mikrofonów. Zakres częstotliwości od 119 Hz do 5700 Hz zapewnia największy odstęp 29 mm pomiędzy mikrofonami pomiarowymi. Mikrofony przed pomiarem skalibrowano, a parametry kalibracji ustawiono na 114 dB przy 1000 Hz. Współczynnik pochłaniania dźwięku zostanie wyznaczony na podstawie uśrednionych wyników w zakresie częstotliwości od 120 Hz do 5700 Hz. Pomiary wykonano dla warunków atmosferycznych panujących w laboratorium tj. przy temperaturze 20 °C i ciśnieniu atmosferycznym na poziomie 1000 hPa.

Na podstawie konfiguracji sprzętu i rozmieszczenia mikrofonów zmierzono wyznaczony współczynnik w zakresie częstotliwości od 119 Hz do 5,7 kHz. Każdy rodzaj materiału wsypano do specjalnego pojemnika, a powierzchnię czołową zabezpieczono siatką nylonową, która stanowiła płaską powierzchnię dla fali dźwiękowej. Próbkę granulatu zagęszczono w taki sposób, aby zapewnić swobodne tarcie pomiędzy kolejnymi cząsteczkami i zbadać ich wpływ na mierzone właściwości. Próbkę wykonano o średnicy 34,25 mm, aby dopasować je do wymiarów jednostki. Następnie umieszczono je w rurze pomiarowej i poddano serii pomiarów, uśredniając wynik.

Badana próbka została umieszczona w sztywnej rurze pomiarowej tak, aby cały dźwięk był pochłaniany lub odbijany przez próbkę. Próbka musi być umieszczona w prawidłowej pozycji wzdłużnej wewnątrz rury. Powierzchnia próbki powinna licować się z zakończeniem rury oraz płaszczyzną tłoka.

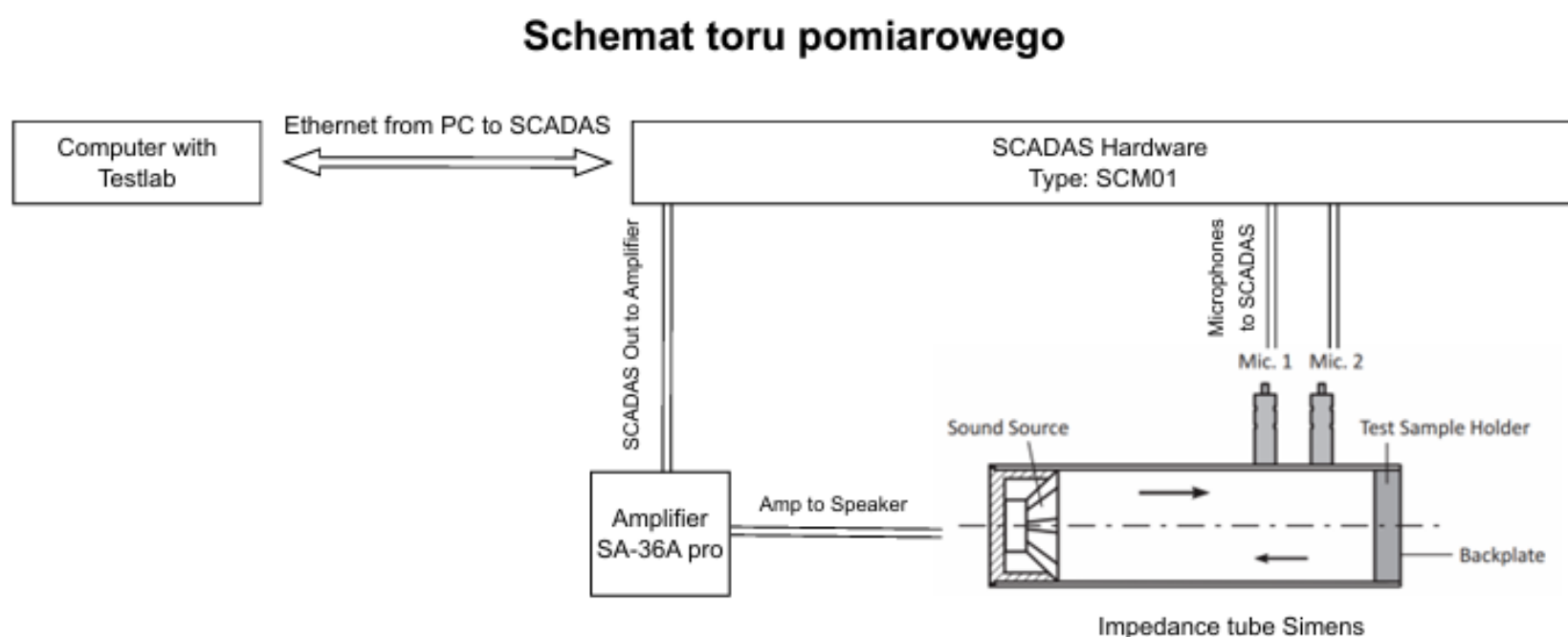
System wykonuje pomiary współczynnika pochłaniania dźwięku, który można wyrazić za pomocą wzoru:

$$\alpha = 1 - \frac{W_r}{W_i}$$

Stosunek mocy akustycznej wchodzącej na powierzchnię badanego obiektu (bez powrotu) do mocy akustycznej padającej dla fali płaskiej o normalnym padaniu.

Pomiary wykonano zgodnie z zaleceniami ww. norm. Wyniki badania odnoszą się wyłącznie do badanych próbek

Schemat toru pomiarowego wykorzystany do wyznaczenia wartości fizycznego współczynnika pochłaniania materiałów pokazano na rys. 1

Rysunek 1. Schemat toru pomiarowego

3. Opis badanego materiału

Pomiary przeprowadzono dla materiałów o różnych grubościach próbki. Każdy rodzaj materiału został przesypany do specjalnego pojemnika w kształcie walca, a powierzchnię czołową zabezpieczono nylonową siatką, która zapewniała płaską powierzchnię padania fali dźwiękowej. Materiał w postaci granulatu zagęszczono w taki sposób, aby zapewnić swobodne tarcie pomiędzy kolejnymi cząstkami oraz zbadać ich wpływ na zmierzone własności.

Badania akustyczne przeprowadzono dla 12-stu próbek, wykonanych z różnych materiałów:

1. materiał granulowany korek ekspandowany średnica $\phi_i \sim 2 - 5$ [mm]:
 - a) grubość próbki 25 mm

- b) grubość próbki 50 mm
- c) grubość próbki 100 mm

4. Tablica i wykresy z wynikami

Wyniki wartości fizycznego współczynnika pochłaniania α_f w pasmach 1/3 oktawowy częstotliwości dla materiałów granulowanych przedstawiają kolejno tablice 1 – 5.

Tablica 1. Uzyskane z badań akustycznych wartości fizycznego współczynnika pochłaniania dźwięku badanych próbek dla materiału: **korek ekspandowany**

Częstotliwość [Hz]	Wartości fizycznego współczynnika pochłaniania α_f badanych próbek materiałowych		
	Materiał granulowany korek ekspandowany średnica $\phi \sim 2 - 5$ [mm], grubość próbki 25[mm]	Materiał granulowany korek ekspandowany średnica $\phi \sim 2 - 5$ [mm], grubość próbki 50[mm]	Materiał granulowany korek ekspandowany średnica $\phi \sim 2 - 5$ [mm], grubość próbki 100[mm]
125	0.0613	0.0768	0.1253
160	0.0817	0.0903	0.1608
200	0.0540	0.0769	0.1882
250	0.0553	0.0834	0.2600
315	0.0623	0.1150	0.4020
400	0.0660	0.1475	0.6613
500	0.0765	0.2111	0.9459
630	0.0919	0.3499	0.9770

800	0.1206	0.6419	0.7503
1000	0.1704	0.8978	0.5502
1250	0.2748	0.9306	0.5444
1600	0.5093	0.6374	0.8946
2000	0.8307	0.5003	0.8130
2500	0.9051	0.4879	0.6452
3150	0.6086	0.8003	0.8815
4000	0.4102	0.7568	0.8414
5000	0.4212	0.6367	0.7326
	$\alpha_{sr} = 0.2823$	$\alpha_{sr} = 0.4377$	$\alpha_{sr} = 0.6102$

Wykres 1

